

[Udenrigsministeren]

den planlagte danske deltagelse i udstillingen og tilbød sin bistand til et tilfredsstillende forløb af arrangementet, idet man dog frarådede, at der blev afholdt en selskabelig sammenkomst, som ambassaden fandt for beko- stelig i forhold til det sandsynlige fremmøde og det i øvrigt forventede udbytte. I stedet foreslog man arrangørerne at opfordre firmaerne til direkte bearbejdning af kundeemnerne ved selektiv udsendelse af indbydelser og ved individuel behandling på standene. Arrangørerne har i øvrigt ikke fremsat anmodning om bistand. To deltagere, nemlig Dansk Eternit og Jysk Kalkstensfabrik, har anmodet om og fået ambassadens konkrete bistand.

Ved en udstilling »Middle East Construction Exhibition« i januar 1980, hvor den danske deltagelse ligeledes blev forestået af Expo-Marketing, blev ambassaden anmodet om at bistå med indklarerung af to containere med udstillingsmateriale. Ambassadens medvirken sikrede godsets rettidige fremkomst.

I forbindelse med »Saudibuild 81« er der ikke fremkommet en sådan anmodning og i øvrigt fra arrangørernes eller deltagernes side forudgående givet indikation af problemer, hvis løsning krævede ambassadens medvirken.

Beslutningen om at lade den assisterende handelsattaché besøge udstillingen på andendagen blev truffet i lyset af ovenstående og ud fra ambassadens skøn om, at de kommercielle problemer normalt ikke viser sig på åbningsdagen. Den pågældende medarbejder forlod udstillingen ved dens lukketid kl. 21.00 og rejste til Jeddah kl. 23.30.

Det kan i øvrigt oplyses, at udenrigstjenesten i nært samarbejde med hovederhvervsorganisationerne bidrager til bedømmelsen af, hvilke udstillinger der bør optages i Erhvervenes Eksportfremmeplan. Repræsentationerne er sædvanligvis aktivt medvirkende forud for og under udstillingers afholdelse, bl. a. i forbindelse med pressearrangementer, udvælgelse af særlige målgrupper til besøg på udstillingerne etc.

Spm. nr. 173

Til udenrigsministeren (4/11 81) af:

Ellemann-Jensen (V):

»Kan udenrigsministeren bekræfte presseforlydender i Berlingske Tidende den 4. november 1981 om, at en sovjetisk diplomat har finansieret danske avisannoncer, der er indrykket som led i en fredsbevægelses holdningskampagne – og i bekræftende fald, hvilke annoncer der har været tale om?«

Besvarelse (6/11 81):

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Som det er kendt fra dagspressen, er der den 4. november om aftenen ved retten i Rudkøbing rejst sigtelse mod forfatteren Arne Herløv Petersen for overtrædelse af straffelovens § 108 (om bistand til fremmed efterretningstjeneste). Sagen står i direkte forbindelse med den nylige udvisning af en sovjetisk diplomat. Hr. Arne Herløv Petersen har på forskellig vis bistået den sovjetiske efterretningstjeneste, bl. a. ved at have organiseret underskriftsindsamlingen og offentliggørelsen af en appel fra danske billedkunstnere og forfattere om en atomvåbenfri zone i Norden. Appellen, som var underskrevet af 181 personer, offentliggjordes i week-endnumrene af Land og Folk den 23./24. maj 1981 og Information den 30./31. maj 1981. Ifølge politiet er omkostningerne ved kampagnen finansieret fra sovjetisk side, ligesom Arne Herløv Petersen som vederlag har modtaget penge og gaver.

Efter i dag at have haft lejlighed til at orientere Det udenrigspolitiske Nævn om baggrunden for udvisningen af den sovjetiske diplomat, ambasadeseeret Vladimir Merkoulou, kan jeg i øvrigt oplyse, at det i regeringens beslutning om at udvise ham også med vægt er indgået, at hr. Merkoulou i foråret 1980 har overgivet en samling dokumenter til forfatteren Arne Herløv Petersen, indeholdende oplysninger om, at kineserne over for USA havde givet udtryk for, at Kina var overbevist om, at det var i fredens interesse at holde Korea delt, og at kineserne var beredte til økonomisk samarbejde med Sydkorea. Oplysningerne, der var falske, blev af Herløv Petersen overgivet til nordkoreanerne her i byen. Regeringen kan naturligvis ikke acceptere, at der udfoldes agentvirksomhed på dansk område.

Vedrørende de omhandlede ulovligheder i øvrigt henvises til forløbet af den retssag, der er indledt mod hr. Herløv Petersen.